

POMEMBNO!

OD 01.01.2015

**OBVEZNO IZDAJANJE e-RAČUNOV PRORAČUNSKIM
UPORABNIKOM**

V prilogi vam pošiljamo podroben opis, kaj sploh e-račun je in kakšno je poslovanje z njim. Prejemanje e-računov za gospodarske subjekte ni obvezno, izdajanje e-računov PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM pa je obvezno. Za te namene je e-račun obvezen od 01.01.2015, ne glede na katero obdobje se račun nanaša.

Zato vse stranke obveščamo, naj se v primeru poslovanja z proračunskimi uporabniki pozanimajo, kako bodo e-račune izdajali – v ta namen prilagamo prilogo z osnovnimi informacijami kako in kaj.

Ljubljana 30.10.2014

SVET.OVEN d.o.o.

E-RAČUN

– Tanja Urbanija

E-račun ni račun, sestavljen v kakem računovodskem programu, natisnjen in nato skeniran. Na primer v format .pdf in poslan po elektronski pošti. To je klasičen papirni račun, le da je namesto prek Pošte Slovenija (ali DHL ali kake druge hitre pošte) poslan po elektronski pošti (e-mail). E-račun je račun, izdan v standardni elektronski obliki skladno s tehničnimi in drugimi pogoji, ki so določeni s posebnimi predpisi in enakovredno zamenjuje račun v papirni obliki, ki ga izdajatelj računa posreduje prejemniku računa za opravljeno storitev ali dobavljeno blago.

Izraz elektronski račun (e-račun) ni nič novega. Z vidika DDV vemo, da se mora prejemnik strinjati s prejemanjem e-računov. Zakonodaja o DDV in direktiva sta glede e-računa zelo ohlapni. Standard in oblika zapisa računa sta poljubna. Pri e-računu za namene DDV ni zahteve, da mora imeti račun elektronski podpis. Zagotovljena mora biti pristnost izvora, celovitost vsebine in čitljivost računa do konca obdobja hrambe. Zakonodaja o DDV torej daje zelo ohlapna pravila in v njihovih okvirih je standard za e-račun lahko poljuben. Poznamo več kot 300 različnih standardov.

E-račun v luči sprememb s 1. 1. 2015 je nekaj drugega. V tem primeru je natančneje določeno, kaj in kakšen mora biti e-račun. Standard je eSlog, ki je slovenski standard in ga tujci ne poznajo. Format zapisa je .html. E-račun mora biti v tem primeru podpisan s kvalificiranim digitalnim potrdilom enega od štirih izdajateljev (Hacorn, Sigenca, ACNLB in Poštarca). E-račun bo moral imeti vizualizacijo v formatu .pdf.

Iz tega že vidimo, da je med obema e-računoma precejšnja razlika. E-račun za namene po 1. 1. 2015 je veliko ožje definiran. Račun v standardu eSlog bo ustrezen tudi za davčne namene in ni v nasprotju s tem, kar zahteva zakonodaja o DDV.

Kaj bo v e-obliki?

Elektronska oblika se ne nanaša le na račun, temveč na vse doku-

mente, ki so po vsebini račun ali ga dopolnjujejo. To pomeni, da bodo morali biti v elektronski obliki poleg običajnega računa tudi račun za predplačilo, specifikacija k računu, račun, ki ga izda kupec v imenu in za račun prodajalca, prodajalca, zahtevke ipd.

V ELEKTRONSKI OBLIKI BODO MORALI BITI POLEG OBIČAJNEGA RAČUNA TUDI RAČUN ZA PREDPLAČILO, SPECIFIKACIJA K RAČUNU, RAČUN, KI GA IZDA KUPEC V IMENU IN ZA RAČUN PRODAJALCA, PRODAJALCA, ZAHTEVEK IPD.

Kdo mora izdati/prejeti e-račun

Proračunski uporabniki:

Proračunski uporabniki (tisti, ki imajo šifro posrednega ali neposrednega proračunskega uporabnika – register je dostopen na www.ujp.gov.si/dokumenti/dokument.asp?id=316) si bodo morali od 1. 1. 2015 obvezno izstavljeti izključno e-račune. To ne bo veljalo le za račune, temveč tudi za zahtevke. Šola bo morala izstaviti pristojnemu ministrstvu za kritje stroškov zahtevke v elektronski obliki. Zadeva bo delovala prek enotne vstopne in izstopne točke Uprave Republike Slovenije za javna plačila (UJP). Namesto na pošto boste izdane račune (zahtevke) poslali na

UJP. Navadne papirne račune bodo lahko proračunski uporabniki izdali na primer končnim potrošnikom in tistim, ki niso proračunski uporabniki.

Prejeti računi bodo morali biti vsi v elektronski obliki, ne glede na status izdajatelja računa (velja tako za izdajatelja, ki je proračunski uporabnik, kot za izdajatelja iz »gospodarskega« sektorja).

Izdani računi bodo delno v elektronski, delno v papirni obliki. Proračunski uporabnik ne more prisiliti uporabnika, ki ni proračunski uporabnik, k uporabi elektronskega računa. Zato bodo del računov v papirni in del v elektronski obliki. Kadar je kupec proračunskega uporabnika fizična oseba, se lahko izdajatelj in prejemnik dogovorita, v kakšni obliki naj bo račun. Pri šolah in vrtcih bodo to računi za šolnine, oskrbnine, katerih prejemniki so starši, ki niso proračunski uporabniki, in je zato račun lahko v papirni obliki. Lahko pa bo tak račun izdan tudi v elektronski obliki. V tem primeru se mora prejemnik (velja enako za fizično osebo ali na primer za d. o. o.) strinjati s prejemom e-računa in vam mora sporočiti, kam mu pošljite e-račun. Oblika e-računa v smislu standarda in zapisa je lahko taka, kot se uporablja za poslovanje med proračunskimi uporabniki.

Ker elektronski račun prinaša prihranke, boste gotovo želeli, da čim več kupcev, ki so na primer fizične osebe (niso proračunski uporabniki), dobi račun v elektron-

ski obliki. Najlaže je to definirati ob vpisu oziroma v fazi, ko k vam pride nova stranka. Zato svetujemo, da pregledate svoje obrazce in dodate ustrezne podatke za elektronski račun in (potrditveno) polje, s katerim se prejemnik strinja s prejemom e-računa, in za naslov, kamor mu račun dostavite (v e-banko ali kam drugam).

Finci imajo v tem delu take izkušnje, da so stranke (fizične osebe) začele plačevati račune pred zapadlostjo in so se težave z izterjavo zmanjšale. To je izkušnja ene države, ki pa ne pomeni nujno, da bo pri nas enako. Na splošno velja (podobne izkušnje ima tudi Durs), da določen delež ljudi plača, ko je treba plačati, če le zmore. Tisti, ki so problematični (izterjava), pa bodo verjetno ostali problematični, ne glede na obliko izdanega računa.

»Gospodarski sektor«

V ta sklop spadajo vsi, ki niso proračunski uporabniki. Zanje ni obveze, da morajo od 1. 1. 2015 prejemati račune le v elektronski obliki. To pomeni, da bodo lahko prejeli računi v papirnati ali elektronski obliki. Velja tudi opozoriti, da izdajatelj – proračunski uporabnik – ne more prisiliti prejemnika iz gospodarskega sektorja, da prejme e-račun. Dejansko se mora izdajatelj, ki je proračunski uporabnik, dogovoriti s prejemnikom, ki je iz gospodarskega sektorja, v kakšni obliki mu lahko izda račun. Če pogledamo vse skupaj, ugotovimo, da bo imel gospodarski sektor del prejetih računov v papirnati obliki, del pa v elektronski obliki.

Če spadate v gospodarski sektor, pa boste morali od 1. 1. 2015 prejemnikom, ki so proračunski uporabniki, izdajati račune le v elektronski obliki. Za druge prejemnike oblika računa ni predpisana. Če jim boste želeli izdati e-račun, se boste morali o tem vnaprej dogovoriti. Tudi pri izdanih računih bo del računov v papirnati obliki, del pa v elektronski. Kakšno bo to razmerje, je odvisno od tega, ali so med vašimi prejemniki računov proračunski uporabniki ali ne. Če je vsaj kakšen prejemnik proračunski uporabnik, boste morali najmanj njemu izdati e-račun, vsem drugim pa boste lahko izdajali papirnate račune. V

praksi je precej verjetno, da bodo »večji« prejemniki s poslovnega vidika zahtevali e-račune, čeprav za to ne bo zakonske podlage. To je stvar pogajanj in sprememb, ki se dnevno dogajajo.

To jasno kaže, da bo od 1. 1. 2015 zaveza za e-račune vplivala na širši krog, ne le na proračunske uporabnike, in da bodo imeli tako proračunski uporabniki kot tudi gospodarski sektor del računov v papirnati, del pa v elektronski obliki.

Povedano je prikazano še v preglednici:

izdajatelj računa	prejemnik računa	
	PU	GS
PU	e-račun	papirnati ali e-račun
GS	e-račun	ni predpisano

Legenda:
PU - proračunski uporabnik
GS - gospodarski sektor

Iz preglednice je razvidno, da bodo proračunski uporabniki od 1. 1. 2015 prejemali račune samo še v elektronski obliki. Če bo račun v papirnati obliki, bo prejemnik (ne izdajatelj takega računa) sankcioniran s plačilom globe. Zato bodo proračunski uporabniki tisti, ki bodo poganjali razvoj e-računa v praksi. Zaradi njih bo tudi zaživela uporaba e-računa. Ko bo proračunski uporabnik izdal račun nekemu iz gospodarskega sektorja (d. o. o., d. d., s. p.), se bo lahko z njim dogovoril za elektronsko ali papirno obliko. Prav zato, ker bodo verjetno proračunski uporabniki želeli izdajati elektronske račune, bo ta oblika postala širše uporabna.

Primer:

Janez, d. o. o., bo januarja 2015 izdal račun proračunskemu uporabniku Javni zavod A. Janez, d. o. o., bo moral v skladu s 26. členom ZOPSPU izdati e-račun.

Presečni datum bo 1. 1. 2015, ne glede na to, na katero obdobje se račun nanaša. Če bo izdajatelj (npr. Janez, d. o. o., iz namišljenega primera) izdal račun kljub temu v papirnati obliki, bodo prejemnika doletele kazenske sankcije.

Prijava za e-račune

Kot proračunski uporabnik se morate najprej prijaviti pri UJP, da izstavljate račune v elektronski obliki. Na vstopni strani UJPnet izpolnite vlogo, kot je prikazano na sliki:

UJP
net

datum: 23.10.2014
čas na strežniku: 11:51

v.17 (27.9.2014)

Pozdravljeni, Gost

Za dostop v UJPnet morate najprej izpolniti Vlogo. Za prijavo na E-račune morate izpolniti Vlogo za E-račune.

Digitalno potrdilo - Uporabnik
Lastnik: Barbara Sustercic
Izdajatelj: O=ACN.LB, C=SI
Veljavnost: 15.3.2010 - 15.3.2015

Obvestila:

OBVESTILO 20. 8. 2014

Obveščamo vas, da so objavljeni novi pravilniki v zvezi z upravljanjem likvidnosti. Več na http://www.ujp.gov.si/novice.asp?id_n=335

NOVI POGOJI POSLOVANJA PREK SPLETNE APLIKACIJE UJPnet

Obveščamo vas, da so objavljeni novi Pogoji poslovanja prek spletne aplikacije UJPnet, ki pričnejo veljati z dnem 29. 9. 2014 in določajo naslednje novosti:

Vloga velja lahko hkrati tako za izdajanje kot tudi za prejemanje e-računov. Vlogo lahko oddate po pošti, osebno ali pošljete skenirano po elektronski pošti pristojni enoti UJP. Vlogo mora podpisati in žigosati zastopnik proračunskega uporabnika (ne more je zanj na primer oddati računovodski servis). Brez tega koraka proračunski uporabnik ne more niti izdajati niti prejemati e-računov. Ta korak predstavlja pogodbeno razmerje med proračunskim uporabnikom in UJP.

VLOGA VELJA LAHKO HKRATI
TAKO ZA IZDAJANJE KOT TUDI ZA
PREJEMANJE E-RAČUNOV. VLOGO
LAHKO ODDATE PO POŠTI, OSEBNO
ALI POŠLJETE SKENIRANO PO
ELEKTRONSKI POŠTI PRISTOJNI
ENOTI UJP.

Gospodarski sektor v delu prijav nima tako točno določenega koraka. Na strani Bankarta, na povezavi www.bankart.si/si/ponudba/simp/register-e-racunov/, je objavljen seznam izdajateljev e-računov, ki pa nima posebne praktične vrednosti. Na tem seznamu je veliko gospodarskih subjektov, ki ne izdajajo računov v e-obliki. Praktična

težava je v tem, da v času pisanja tega prispevka ne obstaja centralni register, kjer bi bili le subjekti, ki dejansko izdajajo e-račune. Idealno bi bilo, če bi ta register omogočal tudi direktno povezavo, na kateri bi označili, od koga želimo prejeti račun v elektronski obliki namesto v papirni. V idealnih razmerah bi sistem lahko deloval na podoben sistem kot Facebook, a žal trenutno ni tako. Če imate svojo spletno stran, je zelo koristno, če na njej objavite, da izdajate e-račune, in omogočite tudi prijavo na e-račune. Gospodarski sektor na UJPnet ne prijavlja ničesar.

Kje in kako oblikujemo izdani račun

Kako zadevo praktično izvesti? Če vam vaš obstoječi program za izdajanje računov omogoča tudi izstavljanje elektronskih računov, ste že skoraj na konju, drugače pa boste morali kupiti (dokupiti) ustrezen program. V naslednjem koraku se boste morali odločiti, kje oziroma kdo bo izstavljal elektronske račune, saj bo ta oseba potrebovala ustrezno tehnično opremo, če je še nima. V idealnih razmerah – to naj bi vsaj bil namen elektronskega računa – se tak račun tudi poveže z drugimi vašimi programi, če so seveda med seboj kompatibilni, tako da dobite podatke tudi za knjiženje in vse druge možne analize.

Pošiljanje

Na pošiljanje E-računov morate gledati enako kot na pošiljanje računov po pošti. Pri pošiljanju na primer prek Pošte Slovenije verjamete in zaupate, da vaše pošte poštar ne bo odprl, ne bo dal vanjo kaj drugega, niti ne bo kakorkoli spremenil vsebine. Prav tako poštarju verjamete, da je sposoben dostaviti pošto na katerikoli naslov v določenem roku in da vas bo obvestil, če pošiljke ne bi mogel vročiti. Enak cilj morate zasledovati pri pošiljanju e-računov. Zakaj na to posebej opozarjamo? Ker je pri proračunskih uporabnikih zadeva zelo preprosta, saj bo UJP (Uprava RS za javna plačila) prevzel vlogo opisanega poštarja. Gospodarski sektor pa si mora poštarja najprej izbrati in skleniti z njim pogodbo.

Za gospodarski sektor

Z gospodarskim sektorjem mislimo kogarkoli, ki ni proračunski uporabnik (d. o. o., s. p., d. d.). Gospodarski sektor ne more za poštarja izbrati UJP, saj je ta namenjen le proračunskim uporabnikom. Funkcijo poštarja za gospodarski sektor lahko v tem delu prevzame banka, drug ponudnik, ki omogoča storitev prenosa (npr. ZZI, Panteon, Soft, Mikrografija, Pošta Slovenije, Setce, BASS, EIUS ...). Nekateri ponudniki programske opreme (npr. program za izdajanje računov) so se že povezali z ustreznimi ponudniki prenosnega omrežja (poštarji) in prenos bo omogočen skoraj neposredno iz programa za izdajanje računov. Gospodarski sektor si med seboj lahko celo pošilja račune naravnost na poštni naslov (e-mail), česar pa ne priporočamo. V praksi se že dogajajo zlorabe in kak »nepridiprav« se kmalu lahko postavi vmes. To pomeni, da dobite račun od »nepridiprava«, čeprav mislite, da ga od izdajatelja, s katerim delate. Najpogosteje se to ugotovi v fazi plačevanja, ko navedena številka transakcijskega računa na računu ni enaka številki, ki jo ima vaš pošiljatelj. Za poštarja si lahko izberete tudi več ponudnikov (enako kot imate lahko odprt TRR pri različnih bankah). Če je doslej tajnica pošiljala vaše izdane račune, boste poslej morali razmisliti tudi o tem, kdo bo dobil dostop do poštarja. Če boste za poštarja izbrali banko in hkrati ne boste želeli, da oseba, ki pošilja račune, vidi vaš celoten promet na TRR, ji boste dali dostop samo za pošiljanje računov. Če boste imeli poštarja v okviru programa za izdajanje računov, vam odpade težava, kako osebi, ki pošilja račune, omejiti dostop do podatkov, za katere ne želite, da jih vidi. Kot vidite, je dilem kar veliko, zato si le vzemite čas in temeljito premislite o vsem.

Za proračunske uporabnike

Za prenos pri proračunskih uporabnikih je zadolžen UJP, ki ima funkcijo poštarja. Pošiljanje računov naravnost na elektronski naslov proračunskemu uporabniku ni dovoljeno, saj je za slednje prav UJP enotna vstopna in izstopna točka. To pomeni, da se vsi izdani

računi pošljejo prek UJP in vsi prejeti računi pridejo do prejemnika (ki je proračunski uporabnik) prek UJP. To dalje pomeni, da bo morala imeti oseba, zadolžena za izdajanje računov, če bo želela izdane račune tudi poslati, ustrezno pooblastilo za dostop do UJPnet. Pri tem razmislite, kakšen obseg pooblastil ji boste dali (samo za oddajo računov ali tudi za plačevanje ali za kaj drugega). In že se tudi pri proračunskih uporabnikih ustavimo na točki, kakšna pooblastila naj ima ta oseba oziroma do česa ima dostop.

Prenos računov od gospodarskega sektorja do proračunskega uporabnika in obratno:

Kako bo prišel račun od izdajatelja, ki spada v gospodarski sektor, do prejemnika, ki je proračunski uporabnik? Če bo pošiljatelj računa izbral ponudnika oziroma poštarja, ki ima sklenjeno pogodbo z UJP, bo izdani račun prišel do UJPnet in od tam v mapo prejetih e-računov naslovnika, ki je proračunski uporabnik.

Kako bo prišel račun od proračunskega uporabnika do prejemnika, ki je iz gospodarskega sektorja? Izdajatelj bo oddal račun na UJPnet. V naslednjem koraku bo UJP dostavil račun poštarju, ki ga je izbral prejemnik računa. Prejemnik bo dobil račun tja, kamor je izbral, da ga želi prejeti (na primer v elektronsko banko, v predal pri ponudniku prenosa e-računov, neposredno na e-mail ...).

Vloga računovodskih servisov

Predvsem se moramo znajti in poiskati ravnovesje med tem, kar ponudimo in koliko je stranka pripravljena za to plačati. Tako kot računovodski servis lahko opravlja plačilni promet za svojo stranko, lahko v imenu stranke tudi izstavlja račune in jih pošilja. Za manjše stranke, ki so doslej pisale račune na primer v Excelu ali Wordu, je to gotovo ceneje, kot da bi kupili celoten program za izdajanje računov. Seveda lahko taka stranka koristi tudi storitev banke, kjer oblikuje in pošlje račun. Vendar ima nato servis spet ročno delo s knjiženjem. ■